Eko ďalej Nitra 2026

Nitrianska komunitná nadácia v spolupráci s firemnými partnermi - Jaguar Land Rover Slovakia s.r.o. (JLR), Nitrianske komunálne služby (NKS), Nitrianska teplárenská spoločnosť (NTS) a BOURBON AUTOMOTIVE PLASTICS NITRA s.r.o. podporila, v rámci grantového programu „Eko ďalej Nitra 2026", 7 verejnoprospešných projektov celkovou sumou 18 671 Eur. Do programu bolo prihlásených celkom 20 žiadostí o grant.

Hodnotiacou komisiou boli vybrané ešte 2 projekty v rámci tohto grantového programu, ktoré však budú financované z finančných prostriedkov mesta Nitra.

Program má ambíciu motivovať občanov mesta Nitra, aby aktívne participovali pri ochrane a tvorbe životného prostredia, a tým zlepšovali kvalitu života v meste.

PROJEKTY PODPORENÉ NITRIANSKOU KOMUNITNOU NADÁCIOU

Názov projektu: UP-LAB 34: Na Benkovej móda koluje

Predkladateľ: ZŠ Benkova 34, Nitra
Udelený grant: 2 030 €

Pedagogický tím vybuduje v ZŠ inovatívny priestor „UP-LAB" (krajčírsku dielňu), v ktorom budú žiaci aktívne premieňať starý textil na nové, dizajnové a úžitkové predmety. Efektívny zber nepotrebného šatstva zabezpečia vďaka mobilným zberným vozíkom, ktoré žiaci vyrobia v školskej dielni. Zberné vozíky budú umiestnené na chodbách školy, kam žiaci i pedagógovia môžu priniesť vyradený textil.

Nová krajčírska dielňa, ktorú vybavia z grantu, umožní žiakom osvojiť si praktické zručnosti v opravách a upcyclingu, čím sa predĺži životný cyklus textilu. Funkčné kúsky oblečenia vrátia do obehu prostredníctvom komunitných SWAPov organizovaných Školským parlamentom pre žiakov i rodičov. Škola chce vytvoriť moderné centrum cirkulárnej ekonomiky, ktoré spája manuálnu zručnosť s aktívnou ochranou životného prostredia v našom meste.

Grant pokryje nákup: 6 ks šijacích strojov, 1 ks overlock, základná galantéria, krajčírske nožnice, materiál na mobilné zberné nádoby, žehlička s doskou, rukávnik, občerstvenie na workshopy

Názov projektu: Zelená stopa, cesta pre lepší zajtrajšok

Predkladateľ: M. Sedlák, N. Brathová, K. Tomanová
Udelený grant: 3 000 €

Projekt predkladá neformálna skupina aktívnych žiakov a učiteľov Súkromnej SOŠ polytechnickej DSA v Nitre, ktorí sa rozhodli revitalizovať súčasný školský areál po rekonštrukcii na zelený ostrov (hlavný vstup do budovy školy). Dĺžka revitalizovanej plochy je 20 m a šírka 10 m, celková výmera plochy je teda 200 m². Škola sa nachádza v priemyselnej zóne v Krškanoch. Zámerom projektu je vybudovať adaptačné opatrenia na zmenu klímy, ako sú dažďová záhrada, 2 vyvýšené záhony (150 × 80 × 80 cm), bylinková špirála a vtáčí bufet, prostredníctvom výsadby kríkov a stromov. Súčasťou projektu bude aj náučný chodník s označením rastlín, doplnený o QR kódy s jeho online verziou. Študenti vyrobia vtáčie búdky a hmyzí hotel. Cieľom projektu je vrátiť život do prostredia poškodeného rekonštrukciou hlavného vstupu do budovy školy, zlepšiť kvalitu ovzdušia, podporiť zadržiavanie vody a obnoviť biodiverzitu. Prostredníctvom workshopov zapoja študentov do výsadby a starostlivosti o zeleň, čím posilnia ich environmentálne povedomie a ukážu, že aj žiacka iniciatíva dokáže priniesť pozitívnu zmenu.

Grant pokryje: pohonné hmoty na kúpu a prevoz materiálu, materiál k vytvoreniu dažďovej záhrady, bylinkovej špirály, hmyzie domčeky, 2 vyvýšené záhony, bylinky, sadenice, stromy, geotextília, mulč, substrát, občerstvenie pre dobrovoľníkov, propagácia projektu

Názov projektu: Dvor druhej šance v centre Nitry: Solidárna odpoveď na klimatickú zmenu

Predkladateľ: Stvorené, o.z.
Udelený grant: 2 930 €

OZ Stvorené v centre Nitry na Kupeckej ulici 11 dlhodobo prevádzkuje unikátny koncept second-handu prepojeného s kaviarňou, ktorý slúži ako prirodzený spoločenský uzol. Za 7 rokov existencie zrealizovali 57 úspešných komunitných podujatí (swapy, bazáre, enviro-workshopy, kult. podujatia...). Vnútorný dvor na Kupeckej 11, ktorý má OZ k dispozícii, má vysoký potenciál, avšak bez adekvátneho zázemia sú organizátori pri organizácii swapov a workshopov limitovaní nepriazňou počasia a rizikom znehodnotenia materiálu vlhkosťou. Tento problém chcú vyriešiť osadením uzatvárateľného modulárneho objektu s krytou terasou so systémom na zber dažďovej vody, čím vytvoria bezpečné a stále zázemie pre cirkulárnu ekonomiku. Táto nová infraštruktúra zabezpečí kontinuitu aktivít a ochranu zbierok

textilu pre charitatívne účely bez ohľadu na sezónu. V rámci pravidelných otváracích hodín dvora môžu obyvatelia priniesť veci, ktoré už nepotrebujú, ale sú stále funkčné a pekné. Následne si ich iní návštevníci môžu vymeniť za svoje veci alebo si ich osvojiť za symbolický príspevok. (Tento príspevok slúži na pokrytie nevyhnutných nákladov na prevádzku dvora a kľúčová časť tohto zisku bude transparentne darovaná partnerskej charitatívnej organizácii v Nitre - Podaj mi ruku Nitra, o.z.). Súčasťou aktivít je organizácia 3 tematických workshopov pod krytou terasou (základy šitia, upcycling starých tričiek, potlač textilu a iné) a 2 veľkých komunitných swapov oblečenia pre širokú verejnosť-.

Grant pokryje náklady na: modulárny objekt, regálový systém a vybavenie skladu, materiál na krytú terasu, nádoba na dažďovú vodu s príslušenstvom, informačné tabule a označenie re-use zóny, odmena 3 lektorov workhopov (vrátane materiálu a organizácie)

Názov projektu: Dvoj oáza pre biodiverzitu a klimatickú odolnosť v školskom areáli

Predkladateľ: Gymnázium Golianova 68, Nitra
Udelený grant: 2 925 €

Projekt „Dvoj oáza pre biodiverzitu a klimatickú odolnosť v školskom areáli“ realizuje Gymnázium Golianova za účelom vytvorenia zeleného a prírodného oddychového priestoru pre žiakov aj verejnosť. V hornej časti školského pozemku na ploche približne 56 m² vznikne kombinácia prístrešku s prekrytím, drevenej pergoly a pergoly s lavičkou, doplnená o popínavé rastliny, suchomilné trvalky a jedlé kríky, ktoré podporia biodiverzitu a zlepšia mikroklímu v urbanizovanej časti mesta. Projekt reaguje na nedostatok tieňa, oddychu a ekologických prvkov v priestore, ktorý je intenzívne využívaný žiakmi aj rodinami z okolia. Cieľom je vytvoriť príjemnú enviro zónu, ktorá zadrží teplo, poskytne tieň a bude slúžiť aj ako priestor pre environmentálne vzdelávanie. Odborný garant a partner projektu – Botany Plant – zabezpečí výber vhodných druhov rastlín a ich optimálne rozmiestnenie. Po dokončení sa uskutoční krátka edukačná aktivita pre žiakov gymnázia a ZŠ sv. Marka o opeľovačoch, suchomilných rastlinách a význame zelenej infraštruktúry. Realizácia projektu prispeje k rozvoju zelenej infraštruktúry mesta a k budovaniu bližšieho vzťahu mladých ľudí k prírode.

Grant pokryje nákup: prístrešku s pergolou a 4 lavičkami, rastliny, substrát, mulč, montážny a kotviaci materiál, tabuľa, nástupné dlaždice do prístrešku, hobľovaná doska , pergola s lavičkou

Názov projektu: Zmyslová záhrada

Predkladateľ: J. Čameková, M. Kiššová, V. Kutišová
Udelený grant: 2 232 €

Neformálna skupina je zložená s dvoch učiteliek SOŠ gastronómie a cestovného ruchu a študentky 2.ročníka. Ich spoločným úmyslom je vytvoriť zo zanedbaného priestoru vonkajšieho areálu školy zmysluplnú záhradu vôní a chutí. Škola disponuje veľkým areálom zelených plôch, ale viaceré miesta a hlavne časť pri plote nie sú udržiavané a zarastajú. V areáli je veľa stromov, ktoré poskytujú úkryt a tieň mnohým živočíchom - veverička, ježko, krtko, poľný zajac a rôzne vtáctvo, ale potravy pre ne je už menej. A keďže v blízkosti školy je dosť vyťažená cesta, bolo by bezpečnejšie udržať zvieratká v areáli a ochrániť ich tak pred nebezpečenstvom na ceste. Plánujú pre ne spestriť ponuku potravy, a to výsadbou atraktívnych druhov kvetín a krov, ktoré prilákajú hmyz, a ten bude slúžiť ako opeľovač, ale aj ako potrava pre vtáčikov. Vysadia levandule, slnečnice, liesky, tradičné odrody viniča, vytvoria záhon letných kvetov s kvapôčkovou závlahou a retenčnou nádobou na zber dažďovej vody. Na stromy vyrobia a nainštalujú krmítka, pri ktoré umiestnia fotopasce (zber materiálu pre edukatívne videá a soc. siete školy). V októbri zrealizujú ukážkovú aktivitu na zvýšenie povedomia o biodiverzite v meste pre žiakov MŠ a ZŠ v okolí.

Grant pokryje nákup: rastliny, 2x fotopasca, kvetináče a misky, drevený materiál, karabínky a reťaz na kŕmítka, kvapôč. závlaha, dekor. štrk, Go pro kamera, mikrofón k smartphonu, krmivo vtáčí zob, materiály pre ukáž. aktivitu pre ZŠ a MŠ, retenčná nádoba

Názov projektu: Eko ďalej Hidepark

Predkladateľ: TRIPTYCH, o.z.
Udelený grant: 2 795 €

Projekt realizuje komunitná organizácia TRIPTYCH v Nitre, ktorá dlhodobo rozvíja verejne prístupný prírodno-komunitný priestor pre obyvateľov a návštevníkov mesta. Cieľom projektu je doplniť areál o biodiverzitné výsadby stromov, krov a trvaliek, ktoré podporia opeľovače, zvýšia ekologickú hodnotu územia a prispejú k lepšej adaptácii na klimatické zmeny (v celkovej výmere cca 60 m2). Súčasťou realizácie budú aj komunitné brigády a zapojenie dobrovoľníkov, čím sa posilní vzťah verejnosti k priestoru. Výsledkom bude zelenší, funkčný a udržateľný verejný priestor, ktorý prepája rekreáciu s environmentálnym povedomím. Návrh riešenia vychádza z odborného posúdenia a zohľadňuje miestne podmienky aj potreby územia.

Grant pokryje náklady na: viackmenné dreviny, jedlé kry, trvalky a okrasné trávy (280 ks), honorár - krajinný inžinier/projektant

Názov projektu: J.E.Ž. alebo neješ

Predkladateľ: Cuketa, o.z.
Udelený grant: 2 759 €

Projekt J.E.Ž. (Jedlý ekologický život) sa zameriava na podporu vedomého stravovania ako nástroja pre zlepšenie zdravia ľudí aj životného prostredia. V rámci projektu vznikne prírodná jedlá záhrada v Hideparku, ako živý edukačný priestor, kde sa účastníci naučia, na čo slúžia jednotlivé prvky záhrady (záhony, kompost, dažďová voda, bylinkové špirály a pod.). Súčasťou bude aj poznávanie liečivých rastlín a oboznámenie sa s podmienkami pestovania a princípmi prírodného záhradníčenia. Záhrada bude slúžiť nielen na pestovanie, ale aj na spoločné varenie, spracovanie surovín a budovanie vzťahu k jedlu. Súčasťou aktivít bude aj vybudovanie vonkajšej kuchyne, ktorá prepojí pestovanie s praktickou prípravou jedál. Projekt reaguje na problém nutrične chudobných potravín a negatívnych dopadov ich produkcie na krajinu. Dôležitým prvkom projektu sú komunitné workshopy a vzdelávacie programy pre rôzne vekové skupiny, ktoré podporia zdravé, lokálne a bezodpadové stravovanie. Projekt zároveň rozvíja praktické zručnosti, posilňuje komunitné väzby a podporuje cirkulárne spracovanie bioodpadu.

Grant pokryje náklady na: výroba drevených infotabuliek, tvorba prístrešku nad exter. kuchyňou, exter. kuchyňa, ohnisko s kotlovou súpravou, exteriérová pec, liatinová panvica, výroba edukač. tabuliek k rastlinám, tlač infografiky na info tabule

PROJEKTY PODPORENÉ MESTOM NITRA

Názov projektu: Záhrada, ktorá spája

Predkladateľ: Správa zariadení sociálnych služieb, Nitra
Žiadaný grant: 3 000 €

Projekt „Záhrada, ktorá spája“ je zameraný na vytvorenie komunitnej záhradky medzi dvoma dennými stacionármi Správy zariadení sociálnych služieb, ktoré majú spoločnú záhradu (500 m2). Cieľom je vytvoriť príjemné a živé prostredie, kde sa seniori a osoby so zdravotným znevýhodnením môžu stretávať, posilňovať medzigeneračnú spoluprácu, oddychovať a zapájať do jednoduchých záhradníckych aktivít. V rámci projektu plánujú vysadiť kvety, bylinky a ovocné kríky, o ktoré sa budú prijímatelia sociálnej služby spoločne starať. Taktiež chcú vytvoriť vyvýšené záhony a revitalizovať pôdu, ktorá je v súčasnosti málo úrodná. Jedným z cieľov projektu je i podpora biodiverzity vytvorením hotelu pre hmyz, vtáčích krmítok, búdok, a v neposlednom rade pestovaním bez chémie. Záhradu doplnia 2 parkovými lavičkami a 2 solárnymi fontánami.

Grant pokryje náklady na: vyvýšené záhony, substrát, mulč a kompost, rastliny, vtáčie búdky, hmyzí hotel, záhradné náradie a lazúra, 2 parkové lavičky, 2 solárne fontány

Názov projektu: Eko - krok k poznaniu

Predkladateľ: Janíkovský škôlkar o.z., (realiz. MŠ Okružná)
Žiadaný grant: 2 630 €

Projekt je zameraný na doplnenie interaktívnej environmentálnej zóny v areáli MŠ Okružná 1, Nitra. Cieľom je prostredníctvom dvoch kľúčových prvkov - pocitového chodníka a náučnej tabule o kolobehu vody - posilniť u detí vzťah k prírode a podporiť ich senzomotorický rozvoj. Predkladatelia chcú areál škôlky využívať ako živú učebňu, kde sa deti neučia o prírode z kníh, ale priamym kontaktom s materiálom a pozorovaním prírodných procesov. Na školskom dvore majú už vybudované separačné koše a náučnú tabuľu o separovaní odpadu, vtáčie búdky a napájačku pre vtákov s náučnou tabuľou, hmyzí domček, samoopeľovaciu lúku, momentálne vysádzajú bylinkovú záhradu.

Grant pokryje náklady na: prenosná edukačná hra Labirint vedomostí - Kolobeh vody, exteriérová hra Pocitový chodník s náučnou tabuľou